

آزمون علمی اصول - الاساس - پ ۴ - مرحله اول

توجه: لطفاً با دقت به سوالات پاسخ دهید. (هر چهار پاسخ غلط، یک نمره منفی دارد)

* الحكم الشرعی عند قدماء الأصولیین هو: خطاب المتعلق بأفعال المكلفین من حیث الإقتضاء أو التخییر.

۱. مراد از «اقتضاء» در تعریف مذکور چیست؟

- ا. طلب ☐ ب. اباحه ☐ ج. وجوب و حرمت ☐ د. کراهت و استحباب ☐

۲. سبب «جعل وجوب» از ناحیه شارع چیست؟

- ا. مصلحت شدید و معلوم نزد مکلف ☐ ب. مصلحت شدید در متعلق حکم ☐ ج. مصلحت معلوم در ناحیه آثار متعلق ☐ د. مصلحت شدید در ناحیه آثار متعلق ☐

۳. عبارت «تعیین اللفظ فی مقابل المعنی بالجعل» تعریف چیست؟

- ا. وضع ☐ ب. وضع تعینی ☐ ج. وضع تعینی ☐ د. موضوع له لفظ ☐

۴. کدام یک از حالات الفاظ بر دو واژه «اللیث» و «الأسد» انطباق دارد؟

- ا. اشتراك معنوی ☐ ب. اشتراك لفظی ☐ ج. وضع نوعی ☐ د. مترادف ☐

۵. «اطراد» از طرق احراز وضع

- ا. است به جهت کثرت استعمال لفظ در معنای مخصوص ☐ ب. نیست به جهت کثرت استعمال لفظ در غیر معنای اصلی به واسطه قرینه ☐
ج. است به جهت شدت مناسبت بین لفظ و معنا ☐ د. نیست به جهت عدم ارتباط لفظ با معنا در موارد بسیار ☐

۶. «استخدام لفظ و اراده معنا» چه نام دارد؟

- ا. استعمال ☐ ب. مستعمل فیهِ ☐ ج. اراده جدی ☐ د. استعمال مجازی ☐

۷. کدام مورد، مثال برای «دلالت التزامی» نیست؟

- ا. دلالة لفظ الكتاب علی محفوظته ☐ ب. دلالة الحاتم علی الجود ☐ ج. دلالة لفظ الكتاب علی أوراقه ☐ د. دلالة العمی علی البصر ☐

۸. معنای هیئت و صیغه امر چیست؟

- ا. وجوب ☐ ب. اشتراك لفظی بین وجوب و ندب ☐ ج. اشتراك معنوی بین وجوب و ندب ☐ د. انشای نسبت بعثیه بین مطلوب و مطلوب منه ☐

۹. ارتباط صیغه امر با «مره و تکرار» چیست؟

- ا. دلالت بر مره و عدم دلالت بر تکرار ☐ ب. عدم دلالت بر تکرار و دلالت بر مره ☐ ج. عدم دلالت بر مره و تکرار ☐ د. دلالت بر مره و تکرار ☐

۱۰. «وجوب حج نسبت به قطع مسافت» چه نوع واجبی است؟

- ا. واجب مشروط ☐ ب. واجب مطلق ☐ ج. واجب مقید ☐ د. واجب معلق ☐

۱۱. کدام گزینه از ویژگی های «واجب کفایی» نیست؟

- ا. عدم إسقاط الوجوب بفعل الغير ☐ ب. الوجوب علی جمیع المکلفین ☐ ج. إسقاط الوجوب بفعل البعض ☐ د. الوجوب علی الجمیع و عدم إسقاطه بفعل الغير ☐

۱۲. «غسل جنابت» واجب نفسی

- ا. است با توجه به اطلاق آیه «وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا» ☐ ب. نیست با توجه به اطلاق آیه «وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا» ☐
ج. است با توجه به ظاهر آیه «إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ» ☐ د. نیست با توجه به ظاهر آیه «إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ» ☐

۱۳. معنای «نهی» چیست؟

- ا. طلب الترك ☐ ب. الکف ☐ ج. مجرد الترك ☐ د. الزجر عن الفعل ☐

۱۴. مقتضای صیغه نهی از حیث دلالت یا عدم دلالت بر «فوریت و دوام» چیست؟

- ا. دلالت بر فوریت عقلاً و عدم دلالت بر دوام وضعاً ☐ ب. عدم دلالت بر فوریت عقلاً و دلالت بر دوام وضعاً ☐
ج. دلالت بر فوریت دوام عقلاً و وضعاً ☐ د. عدم دلالت بر فوریت و دوام وضعاً ☐

۱۵. عبارت «اللفظ الدالّ علی ضیق الحکم بالنسبة إلی شموله» تعریف چیست؟

- ا. مخصّص ☐ ب. عام ☐ ج. خاص ☐ د. مطلق ☐

۱۶. با توجه به، منشأ «ظهور جمع معرفّ به «لام» در شمول و استيعاب در مثل آیه «أَوْفُوا بِالْعُقُودِ» چیست؟

- ا. وضع هیئت جمع ☐ ب. وضع «لام» ☐ ج. اطلاق ترکیب جمع با «لام» ☐ د. وضع ترکیب جمع با «لام» ☐

۱۷. کدام گزینه از طرق کشف «مخصص لئی» نیست؟

- ا. لفظ ☐ ب. عقل ☐ ج. اجماع ☐ د. سیره ☐

۱۸. شرط تمسک به «أصالة العموم» در خطابات عامه صادره از شارع چیست؟

- ا. فحص از دلیل عام ☐ ب. وجود دلیل لفظی ☐ ج. فحص از مخصص ☐ د. وجود دلیل عقلی ☐

۱۹. دو مورد «أکرم زیداً» و «أکرم العالم» مثال برای کدام نوع از انواع «اطلاق» است؟

- ا. افرادی - احوالی ☐ ب. احوالی - افرادی ☐ ج. احوالی - احوالی ☐ د. افرادی - افرادی ☐

۲۰. اثر «مقیّد منفصل» بر «مطلق» چیست؟

- ا. بقای مطلق بر ظهور و کشف مراد جدی از آن ☐ ب. عدم بقای مطلق بر ظهور و کشف مراد استعمالی از آن ☐
ج. بقای مطلق بر ظهور و کشف مراد استعمالی فقط ☐ د. عدم بقای مطلق بر ظهور و کشف مراد جدی از آن ☐

۲۱. کدام مورد از «مقدمات حکمت» به حساب نمی آید؟

- ا. تمکن متکلم بر بیان قید ☐ ب. در مقام بیان بودن متکلم ☐ ج. در مقام اجمال بودن متکلم ☐ د. عدم نصب قرینه بر تقيید ☐

۲۲. علت دلالت «مطلق» و «عام» بر شمول، چیست؟

- ا. لفظ - لفظ ☐ ب. مقدمات حکمت - مقدمات حکمت ☐ ج. لفظ - مقدمات حکمت ☐ د. مقدمات حکمت - لفظ ☐

۲۳. در فرض «أکرم العالم - لا تکرّم العالم النحوی» که مطلق و مقید اثباتاً و نفیاً از قبیل غیر متوافقان هستند، حکم چیست؟

- ا. عدم تنافی با توجه به عدم تکاذب بین مدلول دو دلیل ☐ ب. تنافی با توجه به تکاذب بین مدلول دو دلیل ☐
ج. عدم تنافی با توجه به عدم امکان جمع عرفی ☐ د. تنافی با توجه به حکم عقل ☐

۲۴. عبارت «ما يدلّ عليه الکلام بالالتزام من انتفاء الحكم بانتفاء أحد القيود المذكورة فيه» تعریف چیست؟

- ا. مفهوم وصف ☐ ب. مفهوم شرط ☐ ج. مفهوم مخالف ☐ د. مفهوم موافق ☐

۲۵. «سببیت قید» و «انحصاریت آن» در مفهوم شرط به ترتیب از چه طریقی ثابت است؟

- ا. مقدمات حکمت - تبادر ☐ ب. تبادر - مقدمات حکمت ☐ ج. تبادر - تبادر ☐ د. مقدمات حکمت - حکم عقل ☐

۲۶. مراد از «وصف» در «مفهوم وصف» چیست؟

- ا. نعت ☐ ب. حال و تمییز ☐ ج. وصف نحوی ☐ د. مطلق و قید در کلام ☐

۲۷. کدام نوع از «استثناء» بر «حصر» دلالت ندارد؟

- ا. تام منقطع ☐ ب. مفرغ ☐ ج. تام متصل و غیر موجب ☐ د. تام متصل و موجب ☐

۲۸. کدام مورد از ویژگی‌های «قطع» نیست؟

- ا. عدم انفکاک حجیت از آن ☐ ب. جعل حجیت آن از سوی شارع ☐ ج. انکشاف واقع نزد قاطع ☐ د. لزوم متابعت از آن عقلاً در فرض تعلق آن به حکم الزامی ☐

۲۹. در فرض «علم اجمالی به وجوب نماز بین قصر و اتمام و ترک یکی از آن دو» چه چیزی ثابت است؟

- ا. مخالفت قطعی ☐ ب. موافقت قطعی ☐ ج. مخالفت احتمالی ☐ د. عدم مخالفت ☐

۳۰. عبارت «ما لا یتحتاج التوصل به إلی الحکم الشرعی إلی ضمّ مقدّمة من خارج العقل» اشاره به چیست؟

- ا. ما یتستقلّ به العقل ☐ ب. الدلیل الشرعی ☐ ج. ما لا یتستقلّ به العقل ☐ د. الأمر الشرعی ☐

۳۱. حکم شرعی با لحاظ «ادراک حسن و قبح عقلی» ثابت

- ا. است به دلیل کفایت نفس ادراک حسن و قبح در ثبوت حکم ☐ ب. نیست بدون دلالت سیره عقلا بر آن ☐
ج. است به دلیل سیره و اجماع ☐ د. نیست بدون ضمیمه کردن قاعده ملازمه به آن ☐

۳۲. دو امر شارع به «نماز با طهارت مائیه در فرض تمکن مکلف» و «نماز با طهارت ترابیه در فرض عجز» چه نام دارد؟

- ا. امر اختیاری - امر ظاهری ☐ ب. امر اختیاری - امر اضطراری ☐ ج. امر واقعی - امر ظاهری ☐ د. امر ظاهری - امر اضطراری ☐

۳۳. در فرضی که «مکلف عاجز از قیام بوده و در حالت جلوس نماز خوانده» حکم چیست؟

- ا. سقوط اعاده در فرض اجزاء امر اضطراری از اختیاری ☐ ب. سقوط اعاده در فرض عدم اجزاء امر اضطراری از اختیاری ☐
ج. سقوط اعاده مطلقاً ☐ د. عدم سقوط اعاده ☐

۳۴. مثال «غسل الید من فوق المرفق فی الوضوء»، مصداق برای کدام نوع «مقدمه» می‌باشد؟

- ا. وجودی ☐ ب. وجوبی ☐ ج. علمی ☐ د. عقلی ☐

۳۵. مراد از واژه «ضد» در مبحث «ضد» چیست؟

- ا. امر وجودی ☐ ب. امر عدمی ☐ ج. نقیض شیء ☐ د. مطلق تعاند با فعل ☐

۳۶. کدام مورد از مقدمات «مسلک تلازم» در جهت اثبات «حرمت ضد خاص» نیست؟

- ا. تلازم بین واجب و ترک ضد خاص آن ☐ ب. واجب بودن مقدمه واجب ☐ ج. لحاظ حکم برای متلازمان ☐ د. پذیرش اقتضاء و نهی در ضد عام ☐

۳۷. کدام فرض، داخل در محل نزاع «اجتماع امر و نهی» است؟

- ا. وحدة المعنون مع تعدد العنوان ☐ ب. وحدة العنوان و المعنون ☐ ج. تعدد العنوان و المعنون ☐ د. وحدة العنوان و المعنون أو تعددهما ☐

*. أمر المولى عبده بخياطة ثوب ثم نهاه عن التصرف في دار فخط العبد ذلك الثوب في تلك الدار.

۳۸. مثال مذکور به چه مطلبی در مبحث «اجتماع امر و نهی» اشاره می‌کند؟

- ا. تأیید قول به جواز اجتماع عقلاً ☐ ب. رد قول به امتناع اجتماع عرفاً ☐ ج. تأیید قول به جواز اجتماع عرفاً ☐ د. رد قول به امتناع اجتماع عقلاً و عرفاً ☐

۳۹. در چه فرضی حکم به در مبحث «اجتماع امر و نهی»، در چه فرضی حکم به فساد فعل عبادی مانند نماز، ثابت می‌شود؟

- ا. جواز اجتماع امر و نهی ☐ ب. امتناع و ترجیح جانب نهی ☐ ج. امتناع و ترجیح جانب امر ☐ د. جواز یا امتناع اجتماع مطلقاً ☐

۴۰. در مثال «لا تصلّ فيما لا يؤكل لحمه» نوع «نهی» و حکم چیست؟

- ا. مولوی - فساد ☐ ب. ارشادی - صحت ☐ ج. مولوی - صحت ☐ د. ارشادی - فساد ☐

۴۱. مراد از معامله در مبحث «دلالت نهی بر فساد» هر فعلی است که غرض از آن بدون قصد قربت نیز حاصل شود

- ا. اگر فقط عقد باشد ☐ ب. اگر فقط ایقاع باشد ☐ ج. اگر عقد و ایقاع نباشد ☐ د. اعم از آنکه عقد یا ایقاع باشد ☐

۴۲. سیره عقلاً دلیل قطعی بر حکم شرعی

- ا. است به دلیل حجیت ذاتی آن ☐
- ب. نیست به توجه به عدم احراز امضای آن از ناحیه شارع ☐
- ج. است در صورت احراز امضای آن از ناحیه شارع ☐
- د. نیست با توجه به مرتبه پایین آن در ظن ☐

۴۳. در صورت عدم ذکر قید در کلام، مرجع «استظهار اطلاق» چیست؟

- ا. عرف ☐
- ب. عقل ☐
- ج. اجماع ☐
- د. دلیل لئی ☐

۴۴. فرض وجود ملازمه بین «اتفاق مجمعین بر امر شرعی و موافقت امام با آن» از کدام نوع «اجماع» است؟

- ا. لطفی ☐
- ب. حدسی ☐
- ج. دخولی ☐
- د. منقول ☐

۴۵. تعریف «ظن شخصی» چیست؟

- ا. سببی است که مقتضی ظن برای غالب مردم می باشد ☐
- ب. اعتقاد راجح همراه با احتمال خلاف است ☐
- ج. ظن برای غالب مردم که نوعیت وصف برای نفس ظن می باشد ☐
- د. ظن همراه با احتمال خلاف که نوعیت وصف سبب ظن است ☐

۴۶. کدام مورد از آثار «حجیت اماره» نیست؟

- ا. جواز اسناد مؤدای اماره به شرع به عنوان حکم ظاهری ☐
- ب. جواز استناد به آن به هنگام عمل به آن ☐
- ج. جواز اسناد مؤدای آن به شرع به عنوان حکم واقعی یا ظاهری ☐
- د. جواز استناد به آن یا اسناد مؤدا به شرع به عنوان حکم ظاهری ☐

۴۷. نقش قرینه «متصله» و «منفصله» بر ظهور تصویری و تصدیقی چیست؟

- ا. عدم تأثیر متصله بر ظهور تصدیقی و تأثیر منفصله بر ظهور تصویری ☐
- ب. تأثیر متصله بر ظهور تصدیقی و عدم تأثیر منفصله بر ظهور تصویری ☐
- ج. عدم تأثیر متصله بر ظهور مطلقاً و تأثیر منفصله بر ظهور تصدیقی ☐
- د. تأثیر متصله بر ظهور تصدیقی و عدم تأثیر منفصله بر ظهور مطلقاً ☐

۴۸. شرط «حجیت و اعتبار ظواهر» چیست؟

- ا. حصول الظن النوعی عند العقلاء ☐
- ب. حصول الظن الشخصي عند العقل ☐
- ج. حصول الظن مطلقاً عند العقلاء ☐
- د. حصول الظن مطلقاً عند العقل ☐

۴۹. عبارت «ما إذا اتحد فيه لفظ المخبرين» به کدام یک از اقسام «خبر» اشاره می کند؟

- ا. متواتر معنوی ☐
- ب. متواتر لفظی ☐
- ج. خبر واحد ☐
- د. خبر ثقه ☐

۵۰. کدام مقدمه داخل در نزاع «مقدمه واجب» است؟

- ا. قدرت برای روزه ☐
- ب. استطاعت برای حج ☐
- ج. اجازه مالک در بیع فضولی ☐
- د. خواندن نماز به چهار طرف در هنگام جهل به قبله ☐